

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ FINANCIAL ACTION TASK FORCE (FATF) ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΟΠΛΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του νόμου 4557/2018 το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται ως εποπτεύουσα αρχή, στο πλαίσιο των διατάξεων του νόμου, των εμπορών και των εκπλειστηριαστών αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η αξία της συναλλαγής ανέρχεται σε τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ανεξάρτητα από το αν αυτή διενεργείται με μία μόνο πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Ως έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας νοούνται ιδίως:

α) Οι επιχειρήσεις εξόρυξης, παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων, οι επιχειρήσεις παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων μετάλλων και παράγωγων προϊόντων, οι επιχειρήσεις εμπορίας μαργαριταριών και κοραλλιών και οι επιχειρήσεις κατασκευής και εμπορίας κοσμημάτων και ρολογιών,

β) οι επιχειρήσεις εμπορίας παλαιών αντικειμένων αξίας (αντίκες), αρχαιοτήτων, μεταλλίων, παλαιών γραμματοσήμων και νομισμάτων και λοιπών συλλεκτικών ειδών αξίας, καθώς και οι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες παραγωγής ή κατασκευής και εμπορίας έργων και αντικειμένων τέχνης γενικά, καθώς και μουσικών οργάνων,

γ) πρόσωπα που εμπορεύονται ή ενεργούν ως μεσάζοντες στο εμπόριο έργων τέχνης, συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου που πραγματοποιείται σε αίθουσες έργων τέχνης και οίκους δημοπρασιών,

δ) οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας ταπήτων και χαλιών, ειδών γουνοποιίας, δερμάτινων ειδών και ενδυμάτων γενικά,

ε) οι επιχειρήσεις εμπορίας επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ελικοπτέρων, αεροσκαφών και σκαφών αναψυχής γενικά,

στ) οι ενεχυροδανειστές και αργυραμοιβοί.

Η Ομάδα Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force - FATF) είναι διεθνής οργανισμός που συστάθηκε με στόχο την υιοθέτηση προτύπων και την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής νομικών, ρυθμιστικών και επιχειρησιακών μέτρων για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλων σχετικών απειλών κατά της ακεραιότητας του διεθνούς χρηματοοικονομικού συστήματος.

Στο πλαίσιο αυτό, η FATF έχει αναπτύξει Συστάσεις που αναγνωρίζονται ως διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής.

Παράλληλα, η FATF παρακολουθεί την πρόοδο των χωρών σχετικά με την εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων, επικαιροποιεί τις τεχνικές και τα αντίμετρα που εφαρμόζονται κατά του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και εργάζεται για τον εντοπισμό των αδυναμιών σε εθνικό επίπεδο με στόχο την προστασία του διεθνούς χρηματοοικονομικού συστήματος.

Ακολουθεί σχετική Δημόσια Ανακοίνωση της FATF

«Έκδοση Δημόσιας Ανακοίνωσης της FATF»

Στο πλαίσιο εργασιών της Ολομέλειας της FATF που πραγματοποιήθηκε 13-18 Οκτωβρίου 2019, στη Γαλλία, συμφωνήθηκε η έκδοση δύο εγγράφων, με τα οποία καλούνται τα κράτη μέλη να προβούν στη λήψη/επικαιροποίηση μέτρων έναντι των χωρών που παραμένουν μη συμμορφούμενες προς τα πρότυπα του ανωτέρω Οργανισμού:

α) «Public Statement»

<http://www.fatf-gafi.org/publications/high-risk-and-other-monitored-jurisdictions/documents/public-statement-october-2019.html>

Στο έγγραφο αυτό περιλαμβάνονται δύο (2) χώρες, των οποίων οι στρατηγικές αδυναμίες στην αντιμετώπιση ΞΧ/ΧΤ θέτουν σε κίνδυνο την ακεραιότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, ως ακολούθως:

Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας (ΛΔΚ)

Η FATF εξακολουθεί να ανησυχεί για την αποτυχία της ΛΔΚ να αντιμετωπίσει τις σημαντικές ελλείψεις του καθεστώτος καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τις σοβαρές απειλές που θέτουν για την ακεραιότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η FATF καλεί τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας να αντιμετωπίσει άμεσα και ουσιαστικά τις ελλείψεις της στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Επιπλέον, η FATF εκφράζει σοβαρές ανησυχίες για την απειλή που συνιστούν οι παράνομες δραστηριότητες της ΛΔΚ που συνδέονται με τη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής (ΟΜΚ) και τη χρηματοδότησή της.

Ακολούθως επιβεβαιώνει την από 25 Φεβρουαρίου 2011 έκκληση προς τα μέλη της να εφαρμόσουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας στις επιχειρηματικές σχέσεις και συναλλαγές τους με τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ΛΔΚ και εκείνων που ενεργούν εξ ονόματός τους, προτρέποντας, εκτός από τον ενισχυμένο έλεγχο, να

εφαρμόσουν αποτελεσματικά αντίμετρα και στοχευμένες οικονομικές κυρώσεις σύμφωνα με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Συμβουλεύει επίσης, εφόσον απαιτείται, να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την διακοπή λειτουργίας εντός της επικράτειάς τους των τραπεζικών υποκαταστημάτων, θυγατρικών εταιρειών, και γραφείων αντιπροσωπείας των τραπεζών της ΛΔΚ, τερματίζοντας τις σχέσεις ανταπόκρισης, εφόσον απαιτείται από τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, προκειμένου να διασφαλίσουν την προστασία του χρηματοπιστωτικού τους συστήματος.

IPAN

Η FATF καλεί τα μέλη της και τις άλλες δικαιοδοσίες να εφαρμόσουν, σύμφωνα με τη Σύσταση 19: 1) αυξημένη εποπτεία για υποκαταστήματα και θυγατρικές χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν στο Ιράν · 2) αυστηροποίηση των μηχανισμών υποβολής αναφορών για τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές · και 3) αυξημένες απαιτήσεις εξωτερικού ελέγχου για χρηματοοικονομικούς ομίλους σε σχέση με οποιοδήποτε από τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές τους που βρίσκονται στο Ιράν.

Αναλυτικότερα:

Τον Ιούνιο του 2016, η FATF εξέφρασε την ικανοποίησή της για την πολιτική δέσμευση του Ιράν σε υψηλό επίπεδο για την αντιμετώπιση των ανεπαρειών της στον τομέα της AML / CFT και την απόφασή της να ζητήσει τεχνική βοήθεια κατά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης.

Τον Νοέμβριο του 2017, το Ιράν θέσπισε καθεστώς δήλωσης μετρητών. Τον Αύγουστο του 2018, ενέκρινε τροποποιήσεις στον νόμο του για την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και τον Ιανουάριο του 2019, το Ιράν ενέκρινε τροποποιήσεις του νόμου κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η FATF αναγνωρίζει την πρόοδο αυτών των νομοθετικών προσπαθειών. Τα νομοσχέδια για την επικύρωση των συμβάσεων χρηματοδότησης του Παλέρμο και της τρομοκρατίας έχουν περάσει από το Κοινοβούλιο, αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ. Όπως συμβαίνει με οποιαδήποτε χώρα, η FATF μπορεί να εξετάσει μόνο ρυθμίσεις εν ισχύ. Μόλις η νομοθεσία τεθεί πλήρως σε ισχύ, η FATF θα προβεί σε επανεξέταση για να καθορίσει εάν τα μέτρα που ελήφθησαν εναρμονίζονται με το Σχέδιο Δράσης του Ιράν και είναι σε συμφωνία με τα πρότυπα της FATF.

Το σχέδιο δράσης του Ιράν έληξε τον Ιανουάριο του 2018. Τον Οκτώβριο του 2019, η FATF σημείωσε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν στοιχεία που δεν έχουν ολοκληρωθεί και το Ιράν πρέπει να αντιμετωπίσει πλήρως τα εξής:

- την επαρκή ποινικοποίηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και ιδίως της χρηματοδότησης εκείνων των ομάδων που δραστηριοποιούνται υπό

την επωνυμία "Προσπάθεια να τερματιστεί η ξένη κατοχή, η αποικιοκρατία και ο ρατσισμός"

- τον εντοπισμό και δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων φυσικών και νομικών προσώπων, που ενέχονται σε τρομοκρατικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών
- τη θέσπιση κατάλληλου και εκτελεστού καθεστώτος δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη
- τη διασφάλιση της πλήρους ανεξαρτησίας της μονάδας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (Financial Intelligence Unit-FIU) και υποβολή αναφορών (STR's) για απόπειρες συναλλαγών
- τη θεσμοθέτηση διαδικασίας για τον εντοπισμό και επιβολή κυρώσεων στους παρόχους υπηρεσιών μεταφοράς χρημάτων/αξίας, χωρίς άδεια.
- την επικύρωση και εφαρμογή των Συμβάσεων του Παλέρμο και των σχετικών με ΧΤ εστιάζοντας στο καθεστώς παροχής αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής
- την υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να επαληθεύουν τα πλήρη στοιχεία του παραλήπτη και του δικαιούχου κατά την ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων

Τον Ιούνιο του 2016, η FATF κάλεσε τα μέλη της και τις λοιπές ενώσεις, να προβλέψουν εφαρμογή ενισχυμένης εποπτείας για υποκαταστήματα και θυγατρικές χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν στο Ιράν. Σε συνέχεια της Δημόσιας Ανακοίνωσης του Ιουνίου 2019, η FATF αποφάσισε αυτή την εβδομάδα να καλέσει τα μέλη της και να προτρέψει όλες τις δικαιοδοσίες να εισαγάγουν ενισχυμένους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων ή συστηματικών αναφορών χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και αυξημένες απαιτήσεις εξωτερικού ελέγχου για χρηματοοικονομικούς ομίλους όσον αφορά οποιοδήποτε από τα υποκαταστήματά τους και τις θυγατρικές τους που βρίσκονται στο Ιράν.

Εάν πριν από το Φεβρουάριο του 2020 το Ιράν δεν θέσει σε ισχύ τις συμβάσεις του Παλέρμο και της χρηματοδότησης τρομοκρατίας σύμφωνα με τα πρότυπα της FATF, τότε η τελευταία θα άρει πλήρως την αναστολή των μέτρων και θα καλέσει τα μέλη της και όλες τις δικαιοδοσίες να εφαρμόσουν αποτελεσματικά μέτρα αντιμετώπισης, σύμφωνα με τη σύσταση 19.1.

Αναγνωρίζοντας ότι το Ιράν ενέκρινε πρόσφατα τη ρύθμιση για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (AML-CFT), η FATF εκφράζει την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι το σχέδιο δράσης παραμένει ανεφάρμοστο. Η FATF αναμένει ότι το Ιράν θα προχωρήσει γρήγορα στις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για να διασφαλίσει ότι θα αντιμετωπίσει όλα τα υπόλοιπα θέματα συμπληρώνοντας και εφαρμόζοντας τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις σχετικά με ΞΧ/ΧΤ.

Το Ιράν θα παραμείνει στη Δημόσια Ανακοίνωση της FATF έως ότου ολοκληρωθεί το πλήρες σχέδιο δράσης. Μέχρις ότου το Ιράν εφαρμόσει τα απαιτούμενα μέτρα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν όσον αφορά την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της

τρομοκρατίας στο Σχέδιο Δράσης, η FATF θα εξακολουθήσει να ανησυχεί για τον κίνδυνο χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που προέρχεται από το Ιράν και την απειλή που αυτή συνεπάγεται για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα. Η FATF καλεί τα μέλη της και προτρέπει όλες τις δικαιοδοσίες να συνεχίσουν να συμβουλεύουν τα χρηματοπιστωτικά τους ιδρύματα να εφαρμόζουν αυξημένη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τις επιχειρηματικές σχέσεις και τις συναλλαγές με φυσικά και νομικά πρόσωπα από το Ιράν σύμφωνα με τη σύσταση 19 της FATF, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων ενεργειών : (1) συγκέντρωση πληροφοριών για τους λόγους των προβλεπόμενων συναλλαγών · και (2) τη βελτίωση της παρακολούθησης των επιχειρηματικών σχέσεων, αυξάνοντας τον αριθμό και το χρονοδιάγραμμα των ελέγχων που εφαρμόζονται και επιλέγοντας τα είδη των συναλλαγών που χρειάζονται περαιτέρω εξέταση.

β)«Improving Global AML/CFT Compliance: On-going Process»

<http://www.fatf-gafi.org/publications/high-risk-and-other-monitored-jurisdictions/documents/fatf-compliance-october-2019.html>

Στο έγγραφο αυτό περιλαμβάνονται οι χώρες που έχουν δεσμευθεί επίσημα για την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης και συνεργαζόμενες στενά με τη FATF βρίσκονται σε μια εξελικτική διαδικασία αντιμετώπισης των στρατηγικών τους ελλείψεων. Οι χώρες αυτές επιγραμματικά είναι:

Μπαχάμες, Μποτσουάνα, Καμπότζη, Γκάνα, Ισλανδία, Μογγολία, Πακιστάν, Παναμάς, Συρία, Τρινιντάντ και Τομπάγκο, Υεμένη και Ζιμπάμπουε.

Η Αιθιοπία, η Σρι Λάνκα και η Τυνησία, δεν είναι πια σε καθεστώς παρακολούθησης.

Οι περιφερειακοί οργανισμοί της FATF και της FATF (FSRB) θα συνεχίσουν να συνεργάζονται με τις δικαιοδοσίες που αναφέρονται παρακάτω και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά την αντιμετώπιση των διαπιστωθεισών ελλείψεων. Η FATF καλεί τις εν λόγω δικαιοδοσίες να ολοκληρώσουν την εφαρμογή των σχεδίων δράσης ταχέως και εντός των προτεινόμενων προθεσμιών. Η FATF θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή αυτών των σχεδίων δράσης. Η FATF δεν απαιτεί την εφαρμογή ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας σε αυτές τις δικαιοδοσίες, αλλά ενθαρρύνει τα μέλη της να λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που παρουσιάζονται κατωτέρω στην ανάλυση κινδύνων.